

צדק חברתי – פורום ארגוני המחאה

מתווה להשקעה לקראת סדר יום כלכלי חברתי חדש

”מדינת ישראל תהא פתוחה לעלייה יהודית ולקיבוץ גלויות; תשקוד על פיתוח הארץ לטובת כל תושביה; תהא מושתתת על יסודות החירות, הצדק, השלום לאור חזונם של נביאי ישראל; תקיים שוויון זכויות חברתי ומדיני גמור לכל אזרחיה בלי הבדל דת, גזע ומין”

מתוך מגילת העצמאות

חזון

בעת הקמתה של מדינת ישראל עמדו מלות החזון של מגילת העצמאות: חירות, צדק, שלום, שוויון זכויות חברתי ומדיני גמור ללא הבדל דת, גזע ומין לנגד עיני מקימיה, נציגי כלל האוכלוסיות והפגלים. מלים אלו היו חומר הבניין של ברית שהציעה מדינת ישראל הצעירה לאזרחיה החדשים. בזכות ברית זו שגשגה וצמחה מדינת ישראל. היא התעלתה פְּנס מודרני למרות התנאים הקשים, כלכלתה נבנתה, יכולותיה גברו, אוכלוסייתה גדלה. צמיחתה הגבוהה לאין שיעור הפכה מקור להערצה ולפליאה ברחבי העולם.

למרבה הצער, מזה כמה עשורים בוחרות כל ממשלות ישראל השונות לנקוט מדיניות כלכלית של הפרטה שלוחת רסן המאדירה את השוק החופשי. מדיניות כלכלית זו, המוצגת על-ידי מוביליה ומנהיגיה כמדע מדויק וככורח המציאות, הפכה את החיים היומיומיים שלנו, של רוב הולך וגדל של אזרחי המדינה, למלחמת הישרדות על האפשרות להתקיים בכבוד. בכל יום שעובר נשחק שכרנו וביטחוננו האישי מתערער. הגענו למצב שאנו, אנשים עובדים, יצרניים, היוצאים לעבוד מדי יום, איננו יכולים עוד להבטיח כי נצליח להעניק לילדינו בסיסים לחיים ראויים: חינוך ראוי, טיפול רפואי הולם, ביטחון אישי וקורת גג. מצב בו נכים, קשישים וחולים לא מקבלים סיוע ועזרה חיוניות להם נזקקים כדי להתקיים. במקביל אנו רואים כיצד מדיניות זו מעשירה מעטים המהלכים בינינו, בין חולינו, זקנינו וילדינו, שכיסיהם תפוחים מממון הולך ורב. האם המדינה שאנו אוהבים, מגנים על גבולותיה, שכלכלתה פרוחה בזיעתנו ובזיעת הורינו, האם המדינה שבזכותנו היא קיימת ועתידה המובטח הוא מעשה ידינו נטשה אותנו? לא! ממשלותיה ושליטיה נטשו אותנו.

אין מדובר בתופעה חולפת וקצרת מועד, אלא בהפרתה הבוטה, המתמשכת והחד-צדדית של הברית ההיסטורית שנכרתה בערש לידתה של מדינתנו, ברית אשר הבטיחה את צדקת דרכה של מדינת ישראל ואת עצם קיומה.

בימי הקיץ החמים הללו יצאנו לרחובות, מאות אלפי ישראלים, כדי לומר אחד לשני ולמדינת ישראל כולה שאנחנו אוהבים אותה בכל לבנו ושלא נוותר עליה. החלטנו להילחם על עתידנו ועל עתידה של המדינה בחירוף נפש ובלב מלא אהבה. איננו מקבלים את האמירה שאי-אפשר אחרת, שזו כלכלה נכונה. כלכלה שבה אין לאנשים עתיד אינה נכונה, לא משנה מה יגידו. מטרתה של הכלכלה לשרת את אזרחי המדינה, אותנו. יצאנו לרחובות כדי לומר לכולם שאין לנו מדינה אחרת. אין לנו עם אחר. כאן ביתנו, כאן עתידנו. לא נוותר על החלום.

במאהלים ובהפגנות במהלך השבועות האחרונים התגלה מחדש כל הטוב שבחברה הישראלית. הערבות ההדדית, העידוד, הנכונות להוות מנהיגות אחראית ואמיתית הקושרת את עתידה שלה

7.8.11 – טיוטה לחזון –
לעיון הערות והארות המאהלים

בעתיד המדינה כולה – כל אלה הם רק סנוניות המבשרות על כל מה שביכולתה של מדינת ישראל להיות.

אנו, אזרחי ישראל, תובעים היום לחדש את הברית בין האזרח הישראלי למדינתו. ברית המבטיחה לכל אדם חירויות אזרחיות בסיסיות. ברית המבטיחה לאזרח צדק, שוויון וביטחון תעסוקתי ואישי. רעיון זה לא הומצא היום. אלו הם יסודותיה הערכיים והמוסריים של מדינת ישראל. זוהי חברת המופת שבשמה קמה הציונות ועל אף שנדחקה עשרות שנים, הנה היא שבה ועולה, היא כאן כעוף החול הקם ויוצא מחדש למעופו.

למובילי המדיניות אנו אומרים – תם עידן השוק הפרוע, התחרות ההרסנית והטיפוס, האחד על גבו של האחר ועל חשבונו של האחר. אנחנו מחזירים אלינו את המושכות, וכצעד ראשון לא נסתפק בעוד פשרות. אנחנו דורשים שינוי השיטה לבצע תיקונים מבניים היסטוריים אשר יביאו לצמצום פערים בחברה הישראלית ולביסוס סולידריות חברתית הראויה למדינת ישראל.

הברית שאנו תובעים בין האזרח והמדינה מורכבת מהנקודות הבאות:

- **צמצום הפערים במדינת ישראל – חברתיים, כלכליים, מגדריים ולאומיים – לרמה נמוכה ויצירת לכידות חברתית הנחוצה לשם קיום המדינה;**
- **שינוי עיקרי השיטה הכלכלית כך שיתאפשר תקצוב ראוי ומספק לצורכי היסוד של אזרחי המדינה;**
- **צמצום יוקר המחיה, הגעה לתעסוקה מלאה והוגנת ופיקוח ממשלתי על מוצרי יסוד;**
- **מתן עדיפות ברורה לפריפריה החברתית והגאוגרפית במדינה בהשקעת תשומת הלב השלטונית והקצאת משאבים ותשתיות;**
- **טיפול בצרכיהם החיוניים ומתן עדיפות לקידומן של אוכלוסיות מוחלשות במדינה בדגש על נכים, קשישים וחולים;**
- **השקעת המדינה באזרחיה בתחומי החינוך, הבריאות והביטחון האישי ועוד ופתרון אמיתי של צרכים חיוניים בתחומי דיור, תחבורה, תשתיות ציבוריות ועוד באמצעות התערבות ממשלתית;**

מתוך אחריות על החברה הישראלית נתחיל היום בצעדה ארוכה שתחילתה בצעדים ראשוניים חיוניים ומדודים שיהוו יסודות בדרך לכינונה של מדינת וחברה צודקת וטובה יותר. במדינה וחברה כזו אחראית המדינה לממש את זכויותיו הבסיסיות של כל אזרח. זו מדינה שבה כל אזרח זכאי לחינוך איכותי, לדיור במחיר הוגן, לשירותי רפואה מתקדמים שאינם תלויים במצבו הכלכלי ולתעסוקה המכבדת את בעליה ולא מנצלת אותם. במדינה ובחברה כזו לא חושש האזרח להזדקן. במדינה ובחברה כזו מתחלק נטל המסים באופן הוגן בין האזרחים, ושירותי המדינה הבסיסיים אינם נתונים בבעלותם של בעלי הון, אלא בידיה הדואגות של המדינה. אנו דורשים ויודעים כי העשייה חייבת להתחיל באופן מידי, וראשיתה בשינוי השיטה. אולם ברור לנו כי רבות העוולות שחייבים לטפל בהן וכי נזקים של שנים רבות לא ניתנים לתיקון בחודש וגם לא בשנה. אנו נדרשים להתמסר למאבק ארוך וצודק לתיקונה של המדיניות הכלכלית-חברתית, וכך נעשה.